

Az őrmezei Forgách birtokon a XIX. században jelentek meg először a római katolikus vallású lakosok. Fényes Elek 1839-ben már említi őket. Az uraság felvidéki birtokairól minden évben, főként a nyári mezőgazdasági munkákra hozott szlovák anyanyelvű, de többségben a magyart is beszélő atyafiakat. Közülük sokan őrmezőn maradtak, s elmagyarosodtak, bár Járay tanár úr, mint népszámláló biztos, mint említettem, még az 1920. évi népszámláláskor is találkozott magyarul csak nehezen beszélő őrmezei római katolikus atyafival.

A templommal nem rendelkező görög és római katolikus hívekhez Mándokról a római és Tornyospálcaról a görög katolikus plébános járt át misézni. Legtöbbször azonban a hívek ültek szekérre és mentek el a mándoki római katolikus szentmisére.

Az 1900-as évek elejére a katolikusok létszáma olyan mértékben gyarapodott, hogy templomépítést terveztek. Az első világháború azonban minden reményt elosztatott. A román megszállás idején pedig még egy fa kivágásáért is verés járt Mezőladányban, nemhogy a templomépítés szóba kerülhetett volna. 1922-1927-ig a görög és római katolikus hívek a közösen tervezett templom építését támogató gyűjtésekbe kezdtek. Külön-külön ugyanis nem lett volna elegendő ereje egyik közösségnek sem ehhez a munkához. A Mezőladányi Római Katolikus Egyházközség História Domusa szerint a gyülekezet asszonyai kollektáltak, vagyis az egész országban végezték a gyűjtéseket, s munkájukat Andrassy László plébános irányította. Ennek eredményeként 1927-re 65.000 pengő gyűlt össze, ami tekintélyes összeg volt. Egy Szakály Lukács nevű építési vállalkozóval kezdtek tárgyalni, aki el is vállalta az építkezést.

"A gazdák és a szegények ki-ki tehetsége szerint adott helyben is hozzájárulást, amiért téglát vásároltak." 108 Az egyházközség História Domusában tíz gazda nevét külön is kiemelték, akik a legtöbb támogatást adták. Ezek a következők voltak: Debrei József, Pilcsák Mihály, Pilcsák András, B. Pilcsák Mihály, Tóth Pál, Debrei Sándor, Angyal Sándor, Debrei István, Szakszon Mihály, Debrei Mihály. A református gyülekezet és több presbiter támogatást küldött a katolikus templom építéséhez.

Ökrös és lovas fogatok hordták a Tisza árteréből a Kőgáttól és Benkről a sódert helyettesítő fővenyt. "A falu apraja-nagyja szívesen dolgozott, hogy az Isten háza felépüljön. A faanyagot Mándokon Gróf Forgách Lászlóné fatelepén vették meg. A grófné, mint a leendő templom kegyura, azt ígérte, hogy ingyen kiszállíttatja a faanyagot. Amikor elszámolásra került sor, ezt az ígéretét elfeledte... Más probléma is adódott. Andrassy László tisztelendő nem jelentette az építkezést az érsekségnek. Mikor kiderült, hogy az alap, a templom fundamentuma a főveny

miatt nem megfelelő, az érsekség megtagadta a segítséget. Egy mérnököt küldtek ki, aki megállapította, hogy az alap valóban nem elég erős. Peres eljárás lett a dologból és a plébánost azonnal máshová helyezték. 20 évig folyt ez a per és közben az építkezés állt. Mire a per befejeződött, kitört a II. világháború. A templomhoz vásárolt faanyagból az oroszok sokat a Tiszához hordattak a fogatos gazdákkal, hogy Mogyorós és Lónya között hídfőállást építsenek. A rossz nyelvek szerint volt, aki a faluban is elvitt a templom építési anyagaiból a háború alatti összekuszáltságot kihasználva."109

A katolikus hívek erős hitét igazolja, hogy a háború után ismét elkezdték az építkezést. Új tervekkel, új reményekkel az Isten házáat 1948-ban, Jézus szíve ünnepén szentelték fel, így a templomot védőszent nélkül Jézus szíve oltalmába ajánlották. A harangot a mezőladányi születésű Jászai (Lesku) Veronka ajándékozta a gyülekezetnek, amely az élőket hívogatja, a holtakat elsiratja. Akkor még csak döngölt föld, majd durva beton volt a templom belsejében, a mozaik padló majd csak jóval később készült el.

Egy kis árnyékot vetett a templomépítés hatalmas munkájára, hogy a görög és római katolikusok között a felszentelés miatt békétlenség alakult ki. A görög katolikusok ugyanis felvetették, hogy bár a telek a római katolikusoké, de a gyűjtésből a legnagyobb terhet a görög katolikusok viselték. Ezért kérték, hogy az ő egyházuk nevére is jegyeztessék be a templomot.

"Sajnos nem tudtak megegyezni, s ezt a mai napig is sajnálni lehet" - írták a História Domusba. Így a templom berendezését már a római katolikusok maguk végezték. A mándoki apácakolostor - mivel az új hatalom a rendeket feloszlatta, a padokat és a Szűz Mária szobrot ajándékozta az új templomnak. A templom ablakainak üvegeit a gazdák által összeadott terményért cserélték.

1927-1951-ig a mándoki káplánok jártak át Mezőladányba misézni, amit az épülő templom idején és jó idő esetén Isten szabad ege alatt tartottak. Máskor a római katolikus iskolában, a mai óvoda helyén álló egykori épületben volt az istentisztelet. Az első Mezőladányban lakó anyaegyházközségi plébános Borsos Imre volt, akinek az idején a római katolikus plébánia is felépült. 1955-ben az ő helyére Pálfalvi József káplán került. Az ő idejében volt az első béralkozás a templomban. 1956. után Stibál Károlyt helyezték Mezőladányba plébánosnak, aki a hívek nemtetszése ellenére sok átalakítást végzett a templom belsején. Így nem neheztelt a gyülekezet, amikor a helyére Fodor Géza plébánost helyezte az egri érsekség. Aztán rövid időre Tóth József tiszteendő következett, akit Juhász János plébános váltott fel.

